

Factors Affecting Khon Kaen University Students' Multiple Intelligences

Neon Pinpradit
Wirat Wongpinunwatana
Kingfa Sintoovongse
Mullawee Adulwatanasiri

ABSTRACT

This study investigated factors affecting students' Multiple Intelligences development from familial, social, and psychological aspects. Khon Kaen University students were populations. Five hundred sample subjects were randomly drawn from third and fourth year students. There were eight questionnaires administered and the data were collected in the 2006 academic year. Stepwise multiple regression and path analysis were used for data analysis. It was found that the university environment, reasoning child-rearing practice, self-efficacy and achievement motivation can predict students' Multiple Intelligence at 32.8 percent. The result of path analysis indicated that students' Multiple Intelligence was directly affected by achievement motivation and self-efficacy. It is recommended that achievement motivation and self-efficacy be developed simultaneously for the growth of students' Multiple Intelligences.

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพหุปัญญาของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นืออน พิณประดิษฐ์
วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา
กึ่งฟ้า สิ้นรุจษ์
มัลลวีร์ อดุลวัฒน์ศิริ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาตัวแปรทำนายพหุปัญญาจากปัจจัยด้านครอบครัว ด้านสังคม และด้านจิตลักษณะ และวิเคราะห์อิทธิพลเชิงเส้นของปัจจัยเชิงเหตุต่อพหุปัญญา ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ปี การศึกษา 2549 จำนวน 500 คน เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วยแบบ วัดตัวแปรต่าง ๆ 8 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์อิทธิพลเชิงเส้น ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การอบรม เลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้ความสามารถในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถ ร่วมกันทำนายพหุปัญญาได้ร้อยละ 32.8 และการวิเคราะห์อิทธิพลพบว่า แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์และการรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลทางตรงต่อพหุปัญญา ในการ พัฒนาพหุปัญญาของนักศึกษาจึงต้องพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการรับรู้ความสามารถ ของตนเองไปพร้อม ๆ กัน

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ระบุไว้ในมาตรา 22 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” ดังนั้น การจัดการศึกษาโดยยึดหลักว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด จะต้องมีส่วนฐานความรู้เกี่ยวกับตัวผู้เรียนอย่างเพียงพอ การศึกษาเพื่อให้เข้าใจถึงความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนหรือเกี่ยวกับเขาวัวปัญญาของผู้เรียนเป็นเรื่องหนึ่งที่ต้องศึกษาเพื่อช่วยให้เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน และช่วยให้จัดการศึกษาเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการศึกษาจึงต้องมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้านหรือความสามารถที่หลากหลายของผู้เรียน ตามแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligence Theory)

พหุปัญญา หมายถึง คุณลักษณะทางปัญญาหรือความสามารถทางสมองของบุคคล สามารถแบ่งออกเป็นด้าน ๆ ได้หลายด้าน แต่ละด้านมีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกัน โดยเมื่อด้านใดด้านหนึ่งได้รับการพัฒนาจะมีผลให้ด้านอื่นพัฒนาขึ้นตามได้ ซึ่งการทำงานในกิจกรรมของชีวิต ต้องอาศัยความสามารถหลาย ๆ ด้านประกอบกันอย่างกลมกลืนและสัมพันธ์กัน (อาร์มสตรอง, 2542) ทฤษฎีพหุปัญญา เป็นทฤษฎีที่มุ่งส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันโดยเฉพาะสติปัญญา ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษา

ความสามารถในการเข้าใจผู้อื่น ความสามารถในการรู้จักและเข้าใจตนเอง ความสามารถในการใช้เหตุผล ความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกาย ความสามารถทางดนตรี ความสามารถในการมองอย่างมีมิติสัมพันธ์ ตลอดจนความรอบรู้และเข้าใจธรรมชาติ (วาริรัตน์ แก้วอุไร และ สุปรานี ไกรวัฒน์สุนทรณ์, 2541)

ปัจจุบันการศึกษาเกี่ยวกับพหุปัญญาเป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างว่ามีพหุปัญญาด้านใดมากน้อยเพียงใด และพหุปัญญาแต่ละด้านจะมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนวิชาใด ตลอดจนการอธิบาย ว่าผู้ที่มีพหุปัญญาด้านใดเด่นจะมีลักษณะอย่างไร ส่วนการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพหุปัญญายังมีการศึกษาไว้น้อย แต่การพัฒนาพหุปัญญานั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องไปพร้อม ๆ กัน การ์ดเนอร์ ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพหุปัญญา คือ 1) คนส่วนใหญ่จะพัฒนาพหุปัญญาได้ถึงระดับหนึ่งของศักยภาพ โดยต้องได้รับกำลังใจ การส่งเสริมจากแหล่งเรียนรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้หลากหลายวิธี 2) มีวิถีทางมากมายที่จะช่วยให้คนเรา

มี “ปัญญา” หรือความสามารถตามศักยภาพที่จะพัฒนาได้ทุกชนิดของพหุปัญญาและ 3) มีปัจจัยอย่างน้อย 3 ปัจจัยที่จะชี้บ่งระดับศักยภาพของพหุปัญญา คือ พันธุกรรม ประวัติส่วนบุคคลที่สั่งสมจากประสบการณ์และวัฒนธรรม และสังคมกับสิ่งแวดล้อม

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อพหุปัญญา โดยศึกษาจากปัจจัย 3 กลุ่ม คือ 1) ปัจจัยด้านครอบครัว 2) ปัจจัยด้านสังคม และ 3) ปัจจัยด้านจิตลักษณะ

แนวคิดทฤษฎี

1. ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences)

ลักษณะสำคัญของทฤษฎีพหุปัญญา มีดังนี้ 1) มนุษย์มีความสามารถทางปัญญาแบ่งออกได้อย่างน้อย 8 ด้าน 2) จากการศึกษารื่องสมองปัญญา มีลักษณะเฉพาะด้าน 3) คนทุกคนมีสติปัญญาทั้ง 8 ด้าน ที่อาจจะมากน้อยแตกต่างกันไป บางคนอาจจะสูงทุกด้าน บางคนอาจจะสูงเพียงด้านหรือสองด้าน ส่วนด้านอื่นๆ ปานกลาง 4) ทุกคนสามารถพัฒนาปัญญาแต่ละด้านให้สูงขึ้นถึงระดับใช้การได้ถ้ามีการฝึกฝนที่ดี มีการให้กำลังใจที่เหมาะสม ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) ปัญญาด้านต่างๆ สามารถทำงานร่วมกันได้ เช่น ในการดำรงชีวิตประจำวันเราอาจต้องใช้ปัญญาในด้านภาษาในการพูด อ่าน เขียน ปัญญาด้านคิดคำนวณ ในการคิดเงินทอง ปัญญาด้านมนุษยสัมพันธ์ในการพบปะเข้าสังคม ทำให้ตนเองมีความสุขด้วยการใช้ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง 6) ปัญญาแต่ละด้านจะมีความสามารถในหลาย ๆ ทาง ยกตัวอย่าง เช่น คนที่อ่านหนังสือไม่ออกก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีปัญญาทางภาษา แต่เขาอาจจะเป็นคนเล่าเรื่องที่เก่งหรือพูดได้น่าฟัง

ความสามารถทางปัญญาของมนุษย์ตามทฤษฎีพหุปัญญา (ฮารี สตันหนควี, 2541) แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่

1) ปัญญาด้านภาษา (Verbal Linguistic Intelligence) เป็นความสามารถด้านภาษาในการใช้คำพูดหรือถ้อยคำ เพื่อสื่อความหมาย ความเข้าใจ การบอกเล่าเรื่อง การตอบสนองอย่างเหมาะสมต่อเรื่องต่างๆ ในบรรยากาศและจุดมุ่งหมายต่างๆ ได้แก่ การโต้แย้ง การชักชวน การเขียน คำประพันธ์ การสั่งสอนอบรม คนที่มีความสามารถด้านภาษามักจะชอบเล่นคำ ใช้สำนวนและพูดเปรียบเปรย โดยใช้เวลาในการอ่านได้ครั้งละนานๆ มีความสามารถในการฟังได้ดีและเรียนได้ดี เมื่อเขาได้พูด ฟัง อ่าน หรือเขียน บุคคลที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ พิธีกร นักการเมือง นักประพันธ์

2) ปัญญาด้านตรรกและคณิตศาสตร์ (Logical Mathematical Intelligence) เป็นความสามารถที่ใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ คนที่ใช้ความสามารถด้านนี้จะเน้นความเป็นเหตุเป็นผลหรือหลักการ จะเป็นผู้ที่หาแบบแผนและมองเห็นความเป็นเหตุและผลได้

อย่างสัมพันธ์กัน ทำการทดลองและจัดลำดับขั้นตอนของการทำงานได้ โดยทั่วไปจะสร้างความคิดรวบยอดได้และมีคำถามที่จะนำแนวคิดนั้นไปทดสอบ ซึ่งอาจเรียกว่าเป็นความสามารถในการคิดเชิงวิทยาศาสตร์ ที่ใช้ในการคิดแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน โดยใช้ตัวเลขและการคิดคำนวณประกอบด้วย บุคคลในกลุ่มนี้ ได้แก่ นักวิทยาศาสตร์

3) ปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (Spatial Intelligence) เป็นความสามารถที่เกี่ยวข้องกับการใช้การรับรู้ การสร้างสรรค์และการสร้างแบบจำลองในสมองที่ดัดแปลงภาพจำลองไปใช้ได้ ผู้ที่มีความสามารถด้านนี้จะไวต่อการรับรู้ แม้จะมีรายละเอียดเพียงเล็กน้อย โดยเขาสามารถใช้เส้น สี รูปร่าง รูปแบบ และมิติ เพื่อดัดแปลงคำพูดหรือการแสดงออก ในรูปของภาพหรือแบบจำลองที่แสดงอยู่และทิศทางที่เห็นได้ชัดเจน บุคคลในกลุ่มนี้ ได้แก่ สถาปนิก มัณฑนากร ศัลยแพทย์

4) ปัญญาด้านดนตรี (Musical Intelligence) เป็นความสามารถที่เข้าใจ รู้ลึก ชื่นชอบ ซาบซึ้ง วิเคราะห์ วิจาร์ณ ปรับเปลี่ยน สร้างสรรค์ และแสดงออกในลักษณะที่ไวต่อระดับเสียง ท่วงทำนอง จังหวะ และสีตันของเสียงดนตรีได้ คนที่มีความสามารถในด้านนี้จะสามารถร้องเพลงได้ตามจังหวะและระดับเสียง วิเคราะห์ลักษณะของดนตรีหรือแสดงออกโดยการแต่งเพลงได้ และมีความรู้สึกไวต่อเสียงของดนตรีกับจังหวะที่ได้ยินได้ฟังอยู่ทุกวัน

5) ปัญญาด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย (Bodily-Kinesthetic Intelligence) เป็นความสามารถในการใช้ร่างกายเพื่อการเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการแสดงออก เพื่อสร้างผลงานหรือแก้ปัญหาโดยสามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกายได้อย่างคล่องแคล่วในระดับต่าง ๆ บุคคลในกลุ่มนี้ ได้แก่ นักกีฬา นักแสดง เขาจะเรียนรู้ได้อย่างดีกับการปฏิบัติหรือลงมือ โดยการเคลื่อนไหวและการแสดงออกที่เขาชื่นชอบ

6) ปัญญาด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น (Interpersonal Intelligence) เป็นความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี เพราะมีความเห็นใจและความไวต่อความรู้สึก อารมณ์ และความต้องการของผู้อื่น คนในกลุ่มนี้จะผูกมิตรกับคนอื่นได้ง่ายและชอบการเข้าสังคม รู้จักวิธีที่จะจัดการหรือปรับตัวเข้ากับคนอื่น เพราะมีความเข้าใจและล่วงรู้ความรู้สึกของผู้อื่นได้ดี คนพวกนี้จะเก่งในการทำงานเป็นทีมและการเป็นผู้จัดการ เขาจะเรียนได้ดีเมื่อต้องสัมพันธ์และทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ เพราะเขารู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง รู้จักลดความโกรธ ความเกลียดชัง พยายามปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นให้ได้ตามความต้องการของเขาโดยรู้จักรอคอย พูดให้ผู้อื่นเข้าใจและยอมรับมากกว่าการใช้พลังกำลังหรือการโต้เถียงอย่างรุนแรง

7) ปัญญาด้านการเข้าใจตนเอง (Intrapersonal Intelligence) เป็นความสามารถที่จะสามารถรู้ถึงอารมณ์ความรู้สึกของตนเอง ฝึกคิดและติดตามควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ บุคคล

ในกลุ่มนี้เลือกที่จะทำงานเอง เพราะเขาตระหนักถึงความต้องการและความสามารถของตนเอง โดยเขาจะต้องติดต่อสื่อสารกับตนเอง โดยการควบคุมอารมณ์และนำตนเองไปสู่การพัฒนาความสามารถที่จะสร้างเป้าหมายและคิดที่จะเรียนรู้ได้ตามที่เขาต้องการ ถ้าเขารู้จักและเข้าใจตนเองแล้วสามารถควบคุมตนเองได้ก็จะเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตที่ดีไม่ฟุ้งซ่าน กังวลใจ และมีความไม่พอใจ ทำให้สุขภาพจิตเสียและไม่สามารถใช้ปัญญาในส่วนนี้เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

8) ปัญญาด้านการเข้าใจธรรมชาติ (Naturalistic Intelligence) เป็นความสามารถที่รอบรู้ในเรื่องวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มีความรักในสัตว์ พืชและสภาพภูมิศาสตร์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ สิ่งให้เห็น เมฆ ฝน ดวงดาวต่าง ๆ และหินชนิดต่าง ๆ ผู้ที่รอบรู้ในธรรมชาตินี้จะชอบทำงานนอกบ้านและตระหนักในสภาพที่ปรากฏในธรรมชาติ รักที่จะอนุรักษ์ธรรมชาติไว้ ตระหนักในคุณค่าของธรรมชาติโดยพยายามปกป้องการทำลายสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นสิ่งที่มีชีวิตหรือไม่ก็ตาม ผู้ที่มีปัญญาด้านนี้จะประสบความสำเร็จและมักจะเป็นนักพฤกษศาสตร์ นักสัตวศาสตร์ นักดาราศาสตร์ นักธรณี และนักนิเวศวิทยา

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพหุปัญญา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ทบทวนเอกสารและพอสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพหุปัญญาของนักศึกษานั้นน่าจะเป็นปัจจัยจาก 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยด้านครอบครัว

ครอบครัวนับว่าเป็นสถาบันที่สำคัญยิ่งที่มีอิทธิพลต่อการวางรากฐานของพัฒนาการของบุคคล ทั้งด้านสติปัญญาและสังคม ในการอบรมเลี้ยงดูย่อมมีการถ่ายทอดลักษณะและมาตรฐานต่าง ๆ ในสังคมให้แก่เด็ก โดยกระบวนการเสริมแรงและเรียนรู้โดยการเลียนแบบ เด็กเลียนแบบพฤติกรรมการแสดงออกต่าง ๆ ของบิดามารดาหรือผู้ที่อบรมเลี้ยงดูมากกว่าที่จะทำตามคำสั่งสอน ฉะนั้นทัศนคติและการเป็นต้นแบบของบิดามารดามีผลต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพ และอารมณ์ของเด็กอย่างยิ่ง (สุภาพรรณ โคตรจรัส, 2525)

ปัจจัยด้านครอบครัวในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ หมายถึงการอบรมเลี้ยงดู คือ ลักษณะวิธีการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองใช้ในการดูแลปกครอง อบรมสั่งสอน และมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้ สังเกต เลียนแบบลักษณะการกระทำต่าง ๆ ของผู้เลี้ยงดู และผู้เลี้ยงดูสามารถให้การเสริมแรงรางวัล และการลงโทษแก่เด็ก Neon Klinratana (1994) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูเป็น 3 แบบ คือ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน คือ การรายงานของเยาวชนว่าได้รับการปฏิบัติจากพ่อแม่ในลักษณะต่าง ๆ คือ การแสดงความสนิทสนม รักใคร่ชื่นชม สนใจความทุกข์สุขและช่วยแก้ปัญหาให้ลูก 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล คือ การรายงานของเยาวชนว่าพ่อแม่ของตนได้อธิบาย

เหตุผลในขณะที่สนับสนุนหรือห้ามปรามการกระทำของลูกมากกว่าใช้อารมณ์ 3) การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมตนเอง คือ การรายงานของเยาวชนว่าพ่อแม่อบรมสั่งสอนให้เขามีความเป็นตัวของตัวเอง ช่วยเหลือตนเอง ให้อิสระในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับตนเอง มีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และสามารถควบคุมตนเองได้

2.2 ปัจจัยด้านสังคม

ปัจจัยด้านสังคมในการวิจัยนี้ คือ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และการสนับสนุนทางสังคม

2.2.1 สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่หรือเกิดขึ้นในสถานศึกษาและสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตลอดจนส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ความพึงพอใจในการเรียน และความรู้สึกที่มีต่อครูอาจารย์ พรพรรณ อุทัยวี (2544) ได้ศึกษาการส่งเสริมจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) บรรยากาศและการอำนวยความสะดวกจากสถานศึกษา 2) ครูอาจารย์ และ 3) เพื่อน แต่ได้ศึกษาเฉพาะบรรยากาศและการอำนวยความสะดวกจากสถานศึกษา และพบว่า นักศึกษาครูที่รับรู้สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาส่งเสริมมากมีพฤติกรรมไม่รู้สึกสูงกว่านักศึกษาที่รับรู้สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาส่งเสริมน้อย

2.2.2 การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง สิ่งที่บุคคลได้รับการช่วยเหลือ สนับสนุนทางด้านอารมณ์ สังคม ข้อมูลข่าวสาร วัสดุสิ่งของจากบุคคลอื่นที่มีการติดต่อสัมพันธ์กัน ซึ่งแรงสนับสนุนทางสังคมนี้จะมีผลช่วยให้ผู้รับการสนับสนุนทางสังคมไปสู่จุดหมายที่ต้องการ (Weiss, 1974 อ้างถึงใน อารีย์ เขียรประมุข, 2534) ได้กล่าวถึงการสนับสนุนทางสังคมว่าแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้ 1) ความผูกพัน และรักใคร่สนิทสนม (Attachment) 2) การมีส่วนร่วมหรือการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Social Integration) 3) โอกาสที่จะได้ช่วยเหลือผู้อื่น (Opportunity for Nurture) 4) การส่งเสริมให้รู้ถึงคุณค่าแห่งตน (Reassurance of Worth) 5) ความรู้สึกพึ่งพาอาศัยกัน (A Sense of Reliable Alliance) และ 6) การได้รับคำแนะนำชี้แนะ (The Obtaining of Guidance)

2.3 ปัจจัยจิตลักษณะ

ปัจจัยจิตลักษณะที่น่าจะเกี่ยวข้องหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักศึกษา ในการวิจัยนี้กำหนดดังนี้คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

2.3.1 การรับรู้ความสามารถของตนเอง หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนว่าสามารถกระทำพฤติกรรมบางอย่างในสถานการณ์ที่เฉพาะเจาะจงได้หรือไม่ ซึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองไม่ได้ขึ้นอยู่กับทักษะที่บุคคลมีอยู่ในขณะนั้นหากแต่ขึ้นอยู่กับตัดสินใจ

ของบุคคลว่าเขาสามารถทำได้ด้วยทักษะที่มีอยู่ Bandura (www.emory.edu, 26/11/2547) ได้เสนอว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ ใน 3 ลักษณะ ดังนี้

1) พฤติกรรมที่บุคคลเลือกกระทำ บุคคลมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงงานและสถานการณ์ที่เขาเชื่อว่าเกินความสามารถของเขา และบุคคลจะกระทำกิจกรรมที่แน่ใจว่าเขามีความสามารถที่จะทำ บุคคลที่ประเมินความสามารถของตนเองมากเกินไปจนความเป็นจริง จะเลือกทำกิจกรรมที่เกินความสามารถ จะทำให้เขาพบความลำบากและเป็นทุกข์จากความล้มเหลว ส่วนคนที่ประเมินความสามารถของตนเองต่ำเกินไปก็จะจำกัดตนเองทำให้ขาดประสบการณ์ การประเมินที่ดีคือประเมินสูงกว่าที่บุคคลนั้นสามารถจะทำได้เล็กน้อย ซึ่งจะทำให้บุคคลทำกิจกรรมที่ยากพอเหมาะ และท้าทายความสามารถ ส่วนการประเมินที่แม่นยำตรงกับความสามารถ กิจกรรมที่เลือก มีแนวโน้มสูงที่จะประสบความสำเร็จ

2) การได้เห็นประสบการณ์ของผู้อื่นที่ประสบความสำเร็จ การรับรู้ความสามารถของบุคคลนั้น ส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลมาจากการได้เห็นประสบการณ์ของผู้อื่นประสบความสำเร็จจากการกระทำพฤติกรรม ถ้าผู้อื่นสามารถทำงานแล้วประสบความสำเร็จได้ เขาจะต้องสามารถทำงานนั้นได้ และจะประสบความสำเร็จเช่นกัน บุคคลจะเกิดการเปรียบเทียบความสามารถตนเองกับผู้อื่นและวินิจฉัยตนเอง ตลอดจนการปรับความรู้ความสามารถของตนเองให้เหมาะสมได้

3) การพูดชักชวนจากผู้อื่นหมายถึง การที่ผู้อื่นใช้ความพยายามในการพูดกับบุคคลเพื่อให้เขาเชื่อว่า เขามีความสามารถที่จะกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จได้ การพูดเกลี้ยกล่อมจากบุคคลอื่นจะเป็นสิ่งที่มีส่วนช่วยให้บุคคลมีกำลังใจ มีความเชื่อมั่นในการกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ มากยิ่งขึ้นให้สำเร็จ

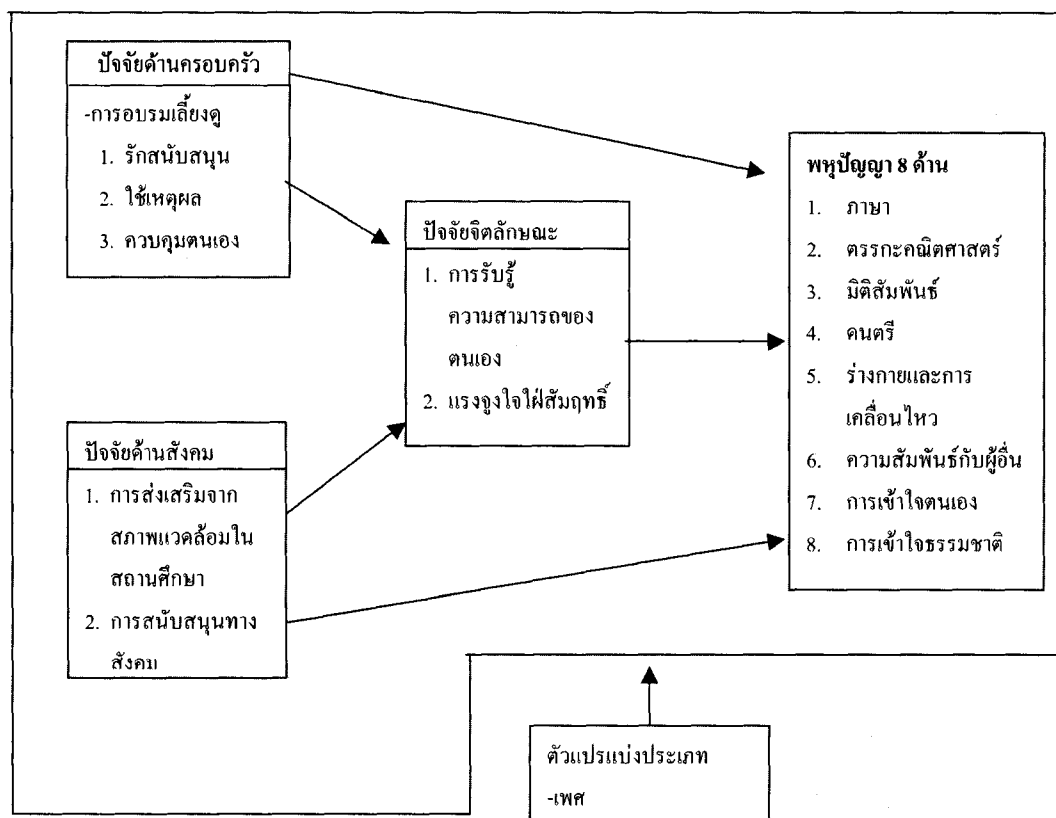
2.3.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกันด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม ไม่ได้เป็นการกระทำเพื่อแสวงหาการยอมรับทางสังคมแต่กระทำเพื่อให้บรรลุความต้องการความสำเร็จของตน (Mc Clelland, 1961 อ้างถึงใน Rogers, 1969) Mc Clelland ได้สรุปว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของมนุษย์ได้อย่างหนึ่ง เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้มีลักษณะเป็นผู้ประกอบการขึ้นในตัวบุคคล ลักษณะและพฤติกรรมของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงจะมีลักษณะ ดังนี้ 1) มุ่งที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จมากกว่าทำเพียงเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว 2) มักจะเลือกกระทำสิ่งที่เป็นไปได้ และเหมาะสมกับกำลังความสามารถของเขาและจะทำสิ่งนั้นได้สำเร็จ 3) คิดว่าทุกสิ่งทุกอย่างจะสำเร็จลงได้ด้วยความตั้งใจจริง และทำงานจริงของตนไม่ใช่เกิดจากโอกาสและไม่เชื่อในสิ่งมหัศจรรย์ 4) จะทำอะไรเพื่อให้ตนเองบรรลุมาตรฐานของตนเอง ไม่ทำโดยมีจุดมุ่งหมายอยู่ที่รางวัลหรือชื่อเสียง

ดังนั้น ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงย่อมมีสิ่งผลักดันให้มีความมานะพยายาม มีความอดทน เพื่อเอาชนะอุปสรรคและเพื่อให้บรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตนตั้งเอาไว้ และพยายามทำสิ่งใดก็ตามด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม

นอกจากนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพหุปัญญาแตกต่างกันหรือไม่ เนื่องจากการวิจัยของเพ็ญพร สิงห์ไธสง (2549) ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพหุปัญญาของนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษา พบว่า ตัวแปรทำนายพหุปัญญาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกัน ตัวแปรทำนายพหุปัญญาของนักเรียนชาย ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียน เจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทำนายได้ร้อยละ 42 แต่ตัวแปรพหุปัญญาของนักเรียนหญิง ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทำนายได้ร้อยละ 50

กรอบแนวคิด (Conceptual Framework)

งานวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาศักยภาพพหุปัญญาของนักศึกษามีกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อพหุปัญญา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาตัวแปรทำนาย พหุปัญญา จากปัจจัยด้านครอบครัว ด้านสังคม และ ด้านจิตลักษณะ
2. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลเชิงเส้นของปัจจัยเชิงเหตุต่อพหุปัญญา

สมมติฐานการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านสังคม และด้านจิตลักษณะสามารถร่วมกันทำนายพหุปัญญา ได้มากกว่ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งตามลำพัง
2. ปัจจัยด้านครอบครัวและด้านสังคมจะส่งผลทางตรงต่อพหุปัญญาและส่งผลทางอ้อม ผ่านปัจจัยด้านจิตลักษณะ
3. ปัจจัยด้านจิตลักษณะ คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีผลทางตรงต่อพหุปัญญา

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ทั้ง 16 คณะ จำนวน 7,138 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยแบ่งตามกลุ่มสาขาวิชาดังนี้

- 1) กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 169 คน
- 2) กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย จำนวน 172 คน
- 3) กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประกอบด้วย จำนวน 159 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

- 3.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล 3) การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมตนเอง ด้านสังคม ได้แก่

1) การส่งเสริมจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา 2) การสนับสนุนทางสังคม และด้านจิตลักษณะ ได้แก่ 1) การรับรู้ความสามารถของตนเอง 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.2 ตัวแปรตาม คือ พหุปัญญา 8 ด้าน ได้แก่ 1) ภาษา 2) ตรรกะคณิตศาสตร์ 3) มิติสัมพันธ์ 4) ดนตรี 5) ร่างกาย 6) ความสัมพันธ์กับผู้อื่น 7) การเข้าใจตนเอง 8) การเข้าใจธรรมชาติ

3.3 ตัวแปรแบ่งประเภท ได้แก่ เพศของนักศึกษา

4. เครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ประกอบด้วย แบบวัดต่างๆ รวม 8 ฉบับ ดังนี้

4.1 แบบวัดพหุปัญญา เป็นแบบวัดที่พัฒนาจากงานวิจัยของ กิ่งฟ้า สิ้นธุวงษ์และคณะ (2545) มีจำนวน 46 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .93

4.2 แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เป็นแบบวัดที่ใช้ในงานวิจัยของ Neon Klinratana (1994) มีจำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .92

4.3 แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เป็นแบบวัดที่ใช้ในงานวิจัยของ Neon Klinratana (1994) มีจำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .92

4.4 แบบวัดการเลี้ยงดูแบบควบคุมตน เป็นแบบวัดที่ใช้ในงานวิจัยของ Neon Klinratana (1994) มีจำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .83

4.5 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบวัดที่พัฒนาจากงานวิจัยของ คำแสง ทะลังสี (2542) มีจำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .85

4.6 แบบวัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีจำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .80

4.7 แบบวัดการสนับสนุนทางสังคม เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีจำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .83

4.8 แบบวัดการรับรู้ความสามารถของตนเอง เป็นแบบวัดของ Schwarzer (1992) มีจำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .85

เนื่องจากเครื่องมือวัดในการวิจัยนี้มีแบบวัดหลายชุด ผู้วิจัยได้จัดพิมพ์แบบวัดเป็นสมุดรวมแบบวัด 2 ชุด เป็นชุด A และ ชุด B เพื่อสลับให้แบบวัดแต่ละชุดได้มีโอกาสได้รับการตอบในช่วงเริ่มต้นเท่ากัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อได้พัฒนาและสร้างแบบวัดที่มีคุณภาพสูง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้
 1) ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณะต่างๆ 2) ผู้วิจัยได้อบรมนักศึกษาที่จะเป็น
 ผู้ช่วยนักวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสุ่มอย่างง่ายของแต่ละกลุ่มสาขาวิชา การเก็บข้อมูล
 ได้เริ่มตั้งแต่กลางเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม 2549 และ 3) ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความ
 สมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปลงบันทึกข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์หาค่าสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) และวิเคราะห์อิทธิพลเชิงเส้น (Path Analysis) โดยแยกวิเคราะห์ในกลุ่มรวมและ
 กลุ่มนักศึกษาชายหญิง

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	209	41.8
	หญิง	291	58.2
สาขา	วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	169	33.8
	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	172	34.4
	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	159	31.8
ชั้นปี	ปี 3	349	69.8
	ปี 4	151	30.2
GPA	น้อยกว่า 1	1	0.2
	1.01-1.99	20	4.0
	2.01-3.00	278	55.6
	3.01-4.00	200	40.0

จากตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายร้อยละ 41.8 นักศึกษาหญิงร้อยละ 58.2 เป็นนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีร้อยละ 33.8 สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพร้อยละ 34.4 และสาขามนุษยศาสตร์ร้อยละ 31.8 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 69.8 และชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 30.2 นักศึกษาส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 55.6 มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.01-3.00 และรองลงมาคือร้อยละ 40 มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 3.01-4.00

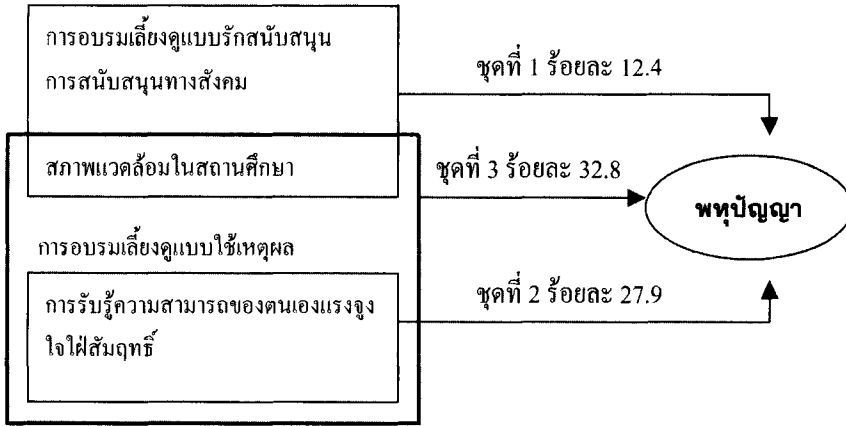
2. ผลการวิเคราะห์พหุคูณเพื่อหาตัวทำนายพหุปัญญาของนักศึกษา โดยกำหนดตัวแปรชุดที่ 1 คือ ด้านครอบครัว ได้แก่ 1) การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล 3) การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมตนเอง ด้านสังคม ได้แก่ 1) การส่งเสริมจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา 2) การสนับสนุนทางสังคม ตัวแปรชุดที่ 2 คือ ปัจจัยจิตลักษณะ ได้แก่ 1) การรับรู้ความสามารถของตนเอง 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรชุดที่ 3 คือ ตัวแปรชุดที่ 1 และชุดที่ 2 รวมกันเป็น 7 ตัวแปร ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรชุดที่ 3 คือ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยจิตลักษณะร่วมกันทำนายพหุปัญญาได้มากกว่ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งตามลำดับ สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า *ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านสังคม และด้านจิตลักษณะสามารถร่วมกันทำนายพหุปัญญาได้มากกว่ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งตามลำดับ* กล่าวคือ

ในกลุ่มรวม และกลุ่มนักศึกษาชาย ตัวแปรสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้ความสามารถในตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถร่วมกันทำนายพหุปัญญาได้ร้อยละ 32.8 ในกลุ่มรวม และร้อยละ 25.9 ในกลุ่มนักศึกษาชาย (ดังภาพที่ 2 และ 3)

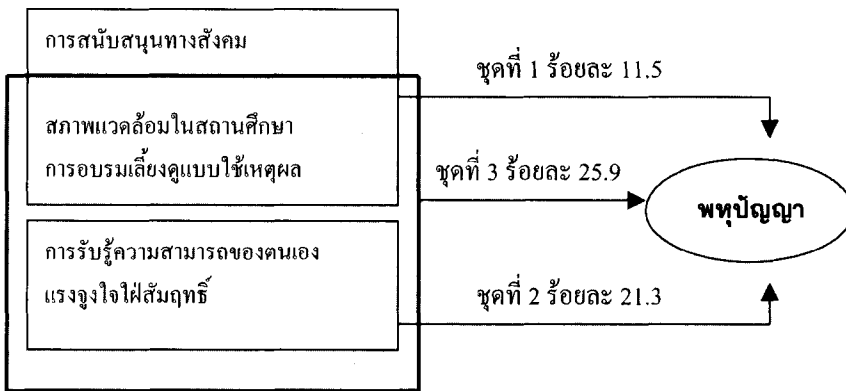
ส่วนกลุ่มนักศึกษาหญิง ตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม การรับรู้ความสามารถของตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถทำนายพหุปัญญาได้ร้อยละ 38 (ดังภาพที่ 4)

ผลการวิจัยบ่งชี้ว่าในกลุ่มนักศึกษาชายปัจจัยทางครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และปัจจัยจิตลักษณะ ได้แก่ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีส่วนร่วมกันทำนายพหุปัญญา ดังนั้นการพัฒนาพหุปัญญาแก่นักศึกษาชายจึงต้องพัฒนาตัวแปรดังกล่าวจาก 3 ด้านไปพร้อมๆ กัน แต่ในกลุ่มนักศึกษาหญิงผลการวิจัยบ่งชี้ว่า ปัจจัยด้านครอบครัวไม่เกี่ยวข้อง แต่ปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านจิตลักษณะมีส่วนร่วมกันทำนายพหุปัญญา ดังนั้น การพัฒนาพหุปัญญาแก่นักศึกษาหญิงต้องพัฒนาปัจจัยด้านสังคม คือ การสนับสนุนทางสังคม และปัจจัยจิตลักษณะ คือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของเพ็ญพร สิงห์ไรสง (2549) ที่พบว่าตัวทำนายพหุปัญญาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงแตกต่างกัน

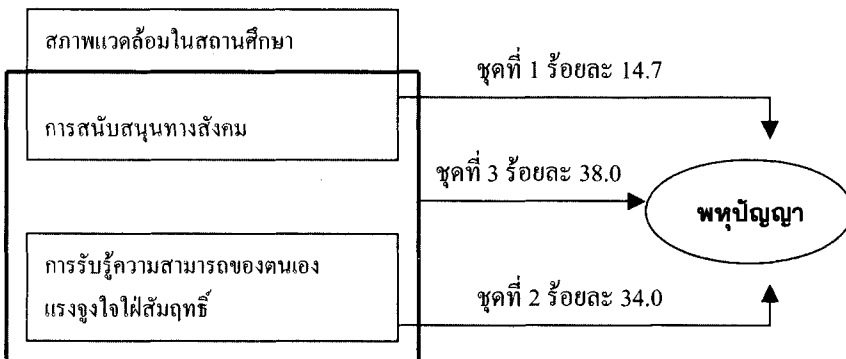
◆ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพหุปัญญาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ◆

ภาพที่ 2 เปรียบเทียบค่าร้อยละปริมาณการทำนายพหุปัญญาของตัวแปรทำนายทั้ง 3 ชุดในกลุ่มรวม

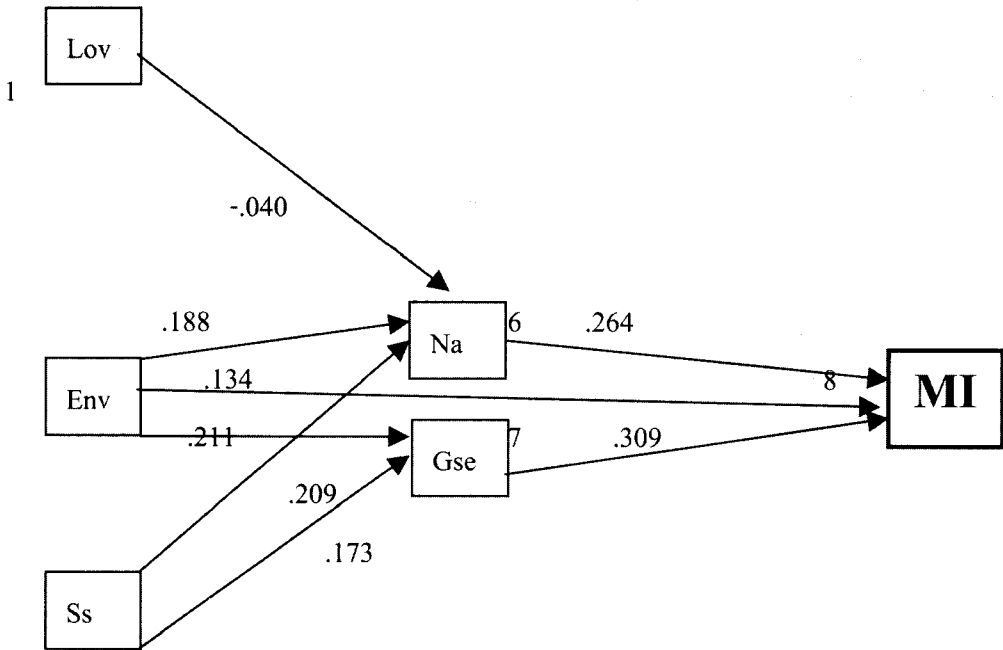

ภาพที่ 3 เปรียบเทียบค่าร้อยละปริมาณการทำนายพหุปัญญาของตัวแปรทำนายทั้ง 3 ชุดในกลุ่มนักศึกษาชาย

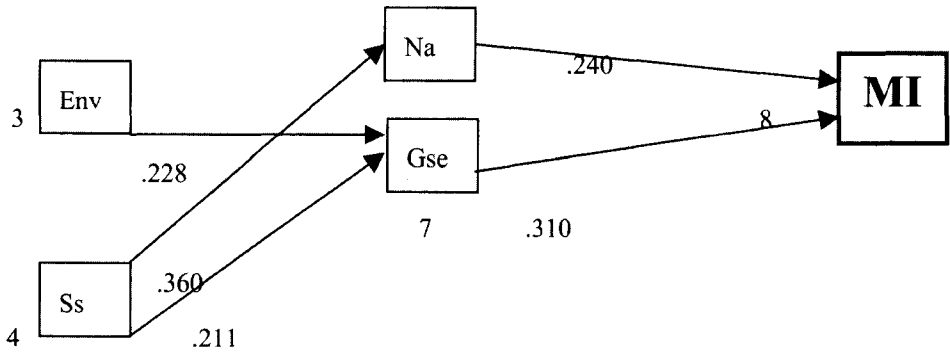
ภาพที่ 4 เปรียบเทียบค่าร้อยละปริมาณการทำนายพหุปัญญาของตัวแปรทำนายทั้ง 3 ชุดในกลุ่มนักศึกษาหญิง

3. การวิเคราะห์ผลตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่าปัจจัยด้านครอบครัวและด้านสังคมจะส่งผลทางตรงต่อพหุปัญญา และส่งผลทางอ้อมผ่านปัจจัยด้านจิตลักษณะและสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า ปัจจัยด้านจิตลักษณะ คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีผลทางตรงต่อพหุปัญญา ผลการวิจัยพบว่าในกลุ่มรวม ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อพหุปัญญา(MI) เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ 1) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Gse) (ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .309) 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Na) (ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .264) 3) สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (Env) (ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .134) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการสนับสนุนทางสังคม (Ss) สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา(Env) และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (Lov) โดยผ่านทางแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทั้งสองตัวแปรนี้ส่งอิทธิพลทางอ้อมโดยผ่านทาง การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Gse) เช่นเดียวกัน (ดังภาพที่ 5)

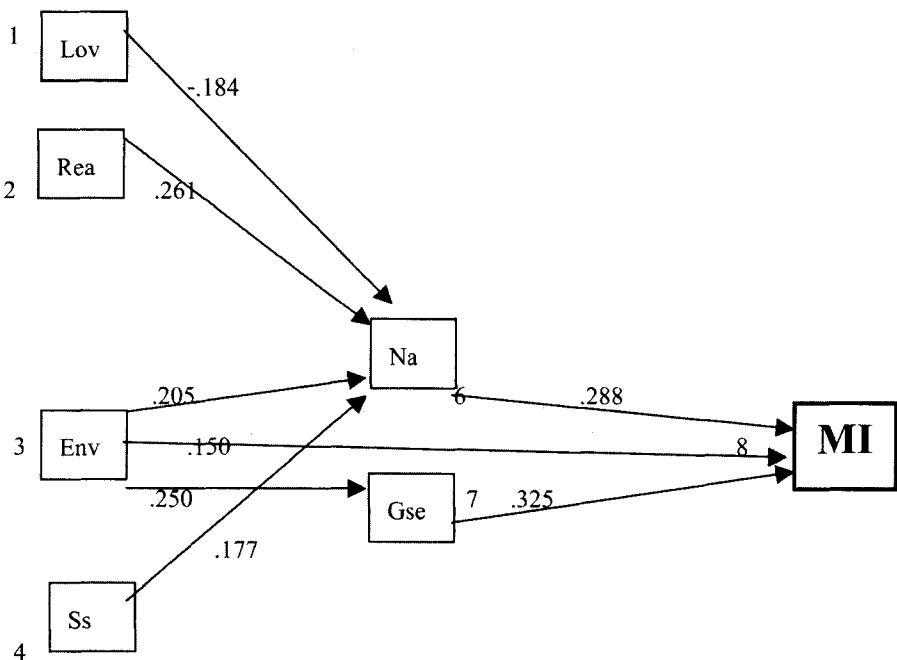
ภาพที่ 5 แสดงสัมประสิทธิ์อิทธิพลในกลุ่มรวม

ในกลุ่มนักศึกษาชาย ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงต่อพหุปัญญา (MI) เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย 1) การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Gse) (ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .310) 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Na) (ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .240) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการสนับสนุนทางสังคม (Ss) โดยผ่านทางแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (Env) และการสนับสนุนทางสังคมโดยผ่านทาง การรับรู้ความสามารถของตนเอง (ดูภาพที่ 6)

ภาพที่ 6 แสดงสัมประสิทธิ์อิทธิพลในกลุ่มนักศึกษาชาย

ในกลุ่มนักศึกษาหญิง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพหุปัญญา (MI) พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงเป็นตัวแปรเดียวกันกับกลุ่มนักศึกษาชาย แต่ตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อมแตกต่างจากนักศึกษาชาย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน (Lov) และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล (Rea) ส่งอิทธิพลผ่านการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Gse) และตัวแปรสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (Env) กับการสนับสนุนทางสังคม (Ss) โดยผ่านทางแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ดูภาพที่ 7) สรุปได้ว่าผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ กล่าวคือ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นปัจจัยจิตลักษณะของนักศึกษามีอิทธิพลทางตรงกับพหุปัญญา

ภาพที่ 7 แสดงสัมประสิทธิ์อิทธิพลในกลุ่มนักศึกษาหญิง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าวได้ข้ออภิปรายสำคัญเพิ่มเติมดังนี้

1. การวิจัยนี้ทำให้ทราบตัวแปรสำคัญที่เป็นตัวบ่งชี้พหุปัญญาของนักศึกษา คือ ปัจจัยจิตลักษณะ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการรับรู้ความสามารถของตนเอง ดังนั้นการส่งเสริมพหุปัญญา ของนักศึกษาจึงควรส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการรับรู้ความสามารถของตนเอง

2. การพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิจัยได้บ่งชี้ว่าในกลุ่มนักศึกษาชายต้องให้การสนับสนุนทางสังคม คือ ให้การสนับสนุนด้านอารมณ์ สังคม และข้อมูลข่าวสารจากคนในครอบครัว อาจารย์ และเพื่อน ส่วนกลุ่มนักศึกษาหญิง นอกจากจะให้การสนับสนุนทางสังคมเช่นเดียวกับนักศึกษาชายแล้วนักศึกษาหญิงยังต้องการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น ด้านนวัตกรรมเทคโนโลยี ด้านดนตรี และด้านกีฬา เป็นต้น

3. การพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง ผลการวิจัยได้บ่งชี้ว่า ในกลุ่มนักศึกษาชาย ต้องการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และการสนับสนุนทางสังคม ด้านอารมณ์สังคมและข้อมูลข่าวสารจากคนในครอบครัว อาจารย์ และเพื่อน ส่วนกลุ่มนักศึกษาหญิง นอกจากจะต้องการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลายแล้ว นักศึกษาหญิงยังต้องการปัจจัยด้านครอบครัว คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบใช้เหตุผลอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษาในการพัฒนาพหุปัญญา คือ การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการรับรู้ความสามารถของตนเอง โดยการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายและอาจารย์ผู้สอนต้องให้การสนับสนุนทางสังคมแก่นักศึกษาทั้งด้านอารมณ์สังคมและข้อมูลข่าวสาร

2. ข้อเสนอแนะต่อครอบครัวในการพัฒนาศักยภาพพหุปัญญาควรให้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน คือ การแสดงความสนิทสนมรักใคร่ชื่นชม สนใจทุกข์สุขและช่วยแก้ปัญหาให้ลูก และให้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลคืออธิบายเหตุผลในขณะที่สนับสนุนหรือห้ามปรามการกระทำของลูกมากกว่าใช้อารมณ์

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการทำวิจัยเชิงทดลอง เพื่อฝึกอบรมเชิงบูรณาการแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการรับรู้ความสามารถของตนเองร่วมกับกิจกรรมส่งเสริมพหุปัญญา เพื่อพัฒนาพหุปัญญาของนักศึกษา

รายการอ้างอิง

- กึ่งฟ้า สินธุวงษ์ และคณะ. (2545). *ศักยภาพพหุปัญญาของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*. รายงานการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- คำแสง ทะลังสี. (2542). *การทำนายและอธิบายพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรพรรณ อุทัยวี. (2544). *ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมใฝ่รู้ในนักศึกษาครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เพ็ญพร สิงห์โธสง. (2549). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพหุปัญญาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วาริรัตน์ แก้วอุไร และสุปราณี ไกรวัตินุสสรณ์. (2541). “การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนตามทฤษฎีพหุปัญญา.” *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 2, 3 (มกราคม-เมษายน): 84-104.
- สุภาพรรณ โคตรจรัส. (2525). *สุขภาพจิต: จิตวิทยาในการดำรงชีวิต*. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาร์มสตรอง, โธมัส. (2542). *พหุปัญญาในห้องเรียน: วิธีการสอนเพื่อพัฒนาปัญญาหลายด้าน*. (อารี สันทนต์, ผู้แปล). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พัฒนาหนังสือ กรมวิชาการ.
- อารีย์ เรียรประมุข. (2534). *ความสัมพันธ์ระหว่างแรงสนับสนุนทางสังคมกับการดูแลตนเองในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- อารี สันทนต์, ผู้แปล. (2541). “ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of multiple intelligences).” *วารสารการวัดผลการศึกษา*. 20, 59 (กันยายน-ธันวาคม 2541): 1-17.
- Bandura. *Self-Efficacy*. Retrieved November 26, 2004 from <http://www.emory.edu/>
- Gardner, H. (1985). *Frames of Mind*. New York: Basic Books.
- . (1993). *Multiple Intelligences: The Theory in Practice*. New York: Basic Books.
- Neon Klinratana. (1994). *Psychological Impact of Industrialization on Thais and Japanese: A Comparative Study*. Ph.D. Dissertation. Kobe: University, Japanese.

◆ นีออน พิณประดิษฐ์ วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา กิ่งฟ้า สิ้นธุวงษ์ และ มัลลวีร์ อดุลวัฒน์ศิริ ◆

Rogers, E.M., (1969) *“Modernization Among Peasants” The Impact of Communication*,
New York: Holt Rinehart and Winston, Inc.

Schwarzer, R. (Ed). (1992). *Self-Efficacy: Thought control of action*. Washington, DC:
Hemisphere.

